

Atspulgs

Rūdolfam Blaumanim — 155

Džordžam Gordonam Baironam —
230

Vladimiram Visockim — 80

Barikāžu aizstāvju atceres diena

Intervija ar konkursa uzvarētājiem

Adrese: Gaiziņa iela 1, Rīga, LV-1050

Sekretāre: 67229210, 26405775

E-mail: rvakg@riga.lv

Nr. 5

2017./2018.

EKSKURSIJA UZ LATVIJAS NACIONĀLO BIBLIOTĒKU

Atzīmējot 500 gadus kopš reformācijas sākuma un apcerot agrīnā luterisma būtisko ietekmi uz latviešu valodu un kultūru, no 1. novembra Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) 1. stāvā skatāma izstāde **"Luters. Pagrieziens"**. Mūsu skolas 11.a un 11.b klasei bija iespēja apmeklēt kopā ar vēstures skolotāju Olgu Šestovu šo izstādi, kura mums pastāstīja, ka audzēkņi nodarbības laikā ir strādājuši radoši.

Skolotājs M. Gailītis kopā ar skolēniem uzzināja, ka izstāde "Luters. Pagrieziens" ir veidota kā stāsts par Luteru, viņa mācību un to, kā reformu kustība 16. gs. sākumā izplatījās Eiropā, salīdzinoši ātri sasniedzot gan Strazbūru Elzasā, gan Rīgu Livonijā. Izstādē skolēni iepazīs ar dievbijību Eiropā un Reinas ielejā pirms reformācijas, redzēja unikālus viduslaiku sakrālās mākslas darbus un kulta priekšmetus.

Skolēni uzzināja, ka izstāde "Luters. Pagrieziens" ir veidota kā stāsts par Luteru, viņa mācību un to, kā reformu kustība 16. gs. sākumā izplatījās Eiropā, salīdzinoši ātri sasniedzot gan Strazbūru Elzasā, gan Rīgu Livonijā.

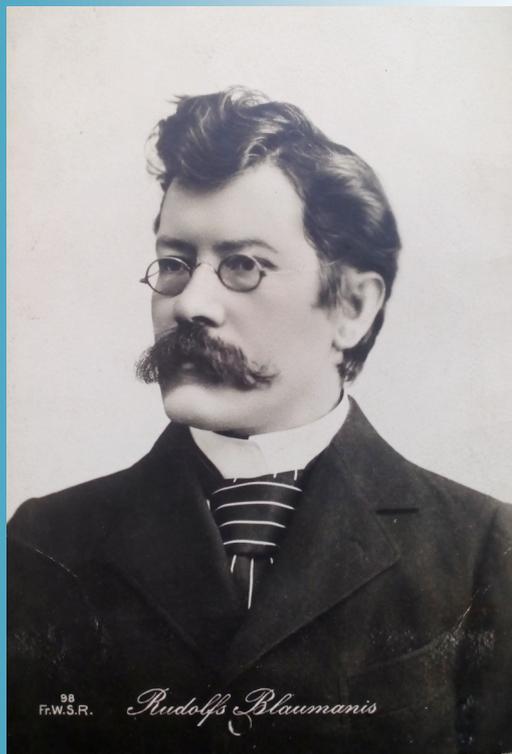

Būtiska vieta izstādē

ierādīta stāstam par pirmajiem rakstītajiem un iespējajiem tekstiem latviešu valodā, kas tapuši Lutera mācības ietekmē. Vienlaikus izstādē bija redzamās 16. gadsimta 20. gados iespiestās, Rīgai domātās grāmatas, kuras parāda, cik šī laikmeta kontekstā ātri Lutera vēsts sasniedza rietumu kristīgās Eiropas perifēriju – Livoniju.

Izstāde "Luters. Pagrieziens" apskatāma no 2017. gada 1. novembra līdz 2018. gada 4. februārim. Dalība ekskursijās – bez maksas!!!!

Rūdolfs Blaumanis — 155

Rūdolfs Kārlis Leonīds Blaumanis bija latviešu prozaīķis, dramaturgs un žurnālists. Viņa darbi ir tulkoti angļu, igauņu, krievu, lietuviešu, somu, ukraiņu, ungāru, vācu valodā.

Kamdēļ gan ar neizdevušos dzīvi nevar darīt tāpat kā ar neizdevušos cimdu: izārdīt un adīt no jauna! („Pazudušais dēls”)

Mans zelts ir mana tauta, mans gods ir viņas gods. („Tālavas taurētājs”)

Mīlestību drīkst pirkt tikai ar mīlestību. Cits viss ir veikals un noziegums. („Ugunī”)

R. Blaumanis piedzima 1863. gada 1. janvārī Ērgļu muižā, Cēsu apriņķī, Vidzemē. Viņa tēvs Matīss bija muižas pavārs, savukārt māte Karlīne — istabene. Viņa vecāki bijuši prototipi tēliem viņa darbos. Ģimenes valoda bija vācu, latviešu valodu iemācījās no apkaimes kalpu bērniem. Piecu gadu vecumā kopā ar vecākiem pārcēlās uz dzīvi Brakos, Ērgļu pagastā, kur arī aizvadīja lielāko daļu dzīves.

1959. gadā Brakos tika atvērta memoriālais muzejs.

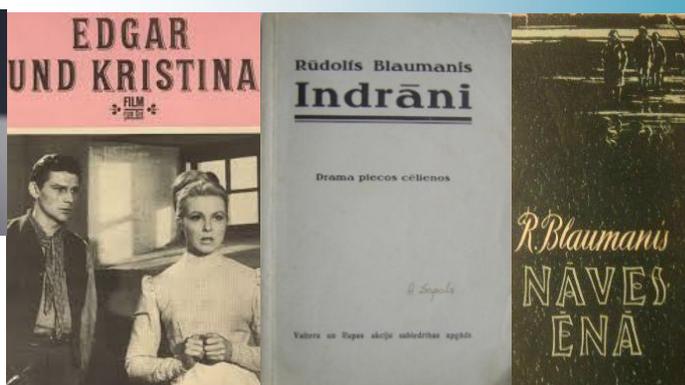

Rīgā ir atvērta Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa memoriālais muzejs, kur rakstnieks īrēja istabu no 1906. līdz 1908. gadam

Populārākie darbi ir novele "Nāves ēnā", lugas "Skroderdienas Silmačos" un "Indrāni" un balāde "Tālavas taurētājs"

Pēc vairāku viņa darbu motīviem ir tikušas uzņemtas kinofilmas, kā „Edgars un Kristīne” jeb „Purva bridējs”; „Nāves ēnā”.

Džordžam Gordonam Baironam — 230

Džordžs Noels Gordons Bairons sestais barons Bairons ir angļu - skotu dzejnieks, viens no nozīmīgākajiem angļu romantisma literatūras pārstāvjiem.

Tūkstošgades ar ķieģeļiem rada valsts; vienu stundu var pārvērst to putekļos.

Mīlestība atradīs ceļu takās, kur pat vilki baidās medīt.

Dzimis 1788. gada 22. janvārī Londonā un miris 1824. gada 24. aprīlī Misolongi, Grieķijā. Slavu viņš dzīves laikā iemantoja ne tikai pateicoties savai dzejai, bet arī savas personības kultam.

Dzejnieka daiļrades motīvi izauga no viņa paša dzīves, kur bija gan pazemota pašcieņa, gan sasaistīts spēks, , dziļa vientulība, kas nekad nepameta.

Dzejnieks ir arī satīrists, kura darbi saistīja Eiropas fantāziju. Viņš ieviesa tādu jēdzienu, kā „Baironiskais varonis” – izaicinošs, melanholijas pārņemts jauns vīrietis, kuru nomāc kāds noslēpumains, nepiedodams pagātnes notikums. .

Bairona nozīmīgākie darbi ir poēmas "Čailda Herolda svētceļojums", "Don Žuans", "Gjauris"

Lords Bairons mīlēja dzīvniekus jau kopš bērna vecuma; vēlāk, lai kurā zemē dižais romantiķis un ceļotājs neapmestot, viņam līdzās vienmēr bija kāds mīlulis. Bairons visvairāk pieķēries bija sunim Botsveinam (angliski – Bocmanis) Dzīvnieki bija neatņemama daļa no viņa ekscentriskā tēla, tāpat kā izaicinājums sabiedrībai. Bairona mīļākā izklaide: viņš ar visām drēbēm ielēca ūdenī un izlikās slīkstam, bet sunim vajadzēja viņu glābt. Pēc Botsveina nāves dzejnieks tam pasūtīja iespaidīgu marmora pieminiekli.

20. janvāris - barikāžu aizstāvju atceres diena

Katru gadu 20. janvārī piemin 1991. gada janvāra tragiskos notikumus, kad Latvijas tauta aizstāvēja savas tiesības uz neatkarīgu valsti.

Notikumi sāka risināties ar PSRS ultimātu Lietuvai par PSRS konstitūcijas atjaunošanu Lietuvas teritorijā, bet naktī no 12. uz 13. janvāri padomju armija vardarbīgi ieņēma Viļņā televīziju, atņēmot dzīvību 14 un ievainojot vairāk nekā simtu iedzīvotāju. 13. janvārī Rīgā bija

manifestācija, kurā piedalījās vairāk nekā 700 000 iedzīvotāju no visiem Latvijas novadiem, kuri pauda atbalstu Lietuvas tautai un izteica protestu pret iespējamajām provokācijām Latvijā. Latvijā, barikādēs par svarīgo objektu aizsargāšanu piedalījās 50 tūkstoši, bet mītiņā- 15 tūkstoši.

13. janvāra vakarā Rīgā sāka celt barikādes, lai aizsargātu Augstākās padomes ēku, televīziju, Daugavas tiltus. Līdz 16. janvārim viss bija mierīgi, līdz sāka aktivizēties OMON vienība.

Apšaudē pie Vecmīlgrāvja tilta gāja bojā Satiksmes ministrijas šoferis Roberts Mūrnieks. Taču asiņainākie notikumi risinājās 20. janvārī, kad OMON mēģināja ieņemt Iekšlietu ministrijas ēku. Pieminot barikādes, tika izveidota dokumentāla filma, kurā apkopota hronika no 13. līdz 20. janvārim, Latvijas un PSRS televīzijas filmētie kadri, kā arī bojā gājušo režisoru Andra Slapiņa un Gvido Zvaigznes filmētie materiāli. Filma ir barikāžu laika emociju pilna. Tajā redzama apšaušana, kuras laikā no ievainojumu gāja bojā Andris Slapiņš.

20. janvāris - barikāžu aizstāvju atceres diena

Toreiz bojā gāja pieci cilvēki, kuru vidū bija skolnieks Edijs Riekstiņš, divi iekšlietu darbinieki un Rīgas kinostudijas operatori Andris Slapiņš un Gvido Zvaigzne.

Barikāžu pieminēklis Vecrīgā

No savāktajiem vēsturiskajiem materiāliem 2001.gadā izveidots muzejs, kurš 2003.gadā ieguva valsts akreditāciju. Tas atrodas Vecrīgas sirdī - Krāmu ielā. 1991.gada janvāra notikumu laikā namā barikāžu dalībniekus cienāja ar karstu tēju, šeit varēja sasildīties un atpūsties.

Latvijas Bankas 2006. gadā izlaistās viena lata monētas Barikāžu laika piemiņai

Vladimirs Visockis

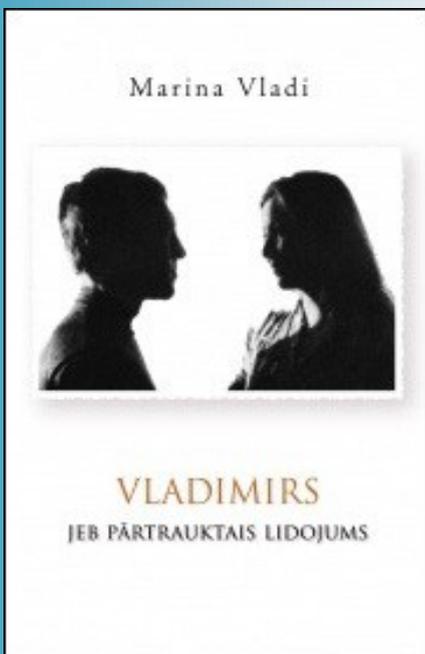
Vladimirs Visockis—bija padomju dziedātājs, dziesmu autors un aktieris. Dzimis 1938. gada 25. janvārī Maskavā ebreju izcelsmes padomju virsnieka un vācu valodas tulkotājas ģimenē. 1941.—1943. gadā kopā ar māti evakuējies no Maskavas un dzīvojis Čkalovas apgabalā. Pēc kara Visocka vecāki izšķiras un zēns paliek dzīvot kopā ar tēvu. 1947.—1949. gadā Visockis dzīvo tēva dienesta vietā — padomju okupācijas zonā Vācijā.

No 1956. līdz 1960. gadam Vladimirs Visockis mācās Maskavas akadēmiskā Dailes teātra (MXAT) skolā — studijā. Pēc tam ar pārtraukumiem četrus gadus nostrādā Maskavas A. Puškina dramatiskajā teātrī. 1959. gadā sāk filmēties epizodiskās lomās kino, bet sešdesmito gadu sākumā sacer savas pirmās dziesmas.

1964. gadā sāk darboties Maskavas Tagankas Drāmas un komēdijas teātrī, kur strādā līdz pat mūža beigām.

Plašāk pazīstams Visockis kļūst pēc 1967. gadā iznākušās Staņislava Govoruhina filmas "Vertikāle", kurā viņš darbojas vienā no galvenajām lomām. Filmā skan arī vairākas Visocka dziesmas, tajā skaitā populārā "Dziesma par draugu"

1967. gadā Visockis iepazīstas ar krievu izcelsmes franču aktrisi Marinu Vladi, ar kuru 1970. gada decembrī apprecas. Šī laulība, kas Visockim bija jau trešā, māksliniekam deva iespēju brīvi izbraukt no Padomju Savienības, ko viņš arī regulāri izmantoja.

Turpmākos gados Visockis intensīvi darbojas teātrī, raksta dziesmas, kā arī filmējas kino — kopā viņš piedalījies ap 30 filmās. Kapteiņa Žeglova tēls, ko Visockis atveidoja 1979. gada televīzijas seriālā "Tikšanās vietu mainīt nedrīkst", kļūst par iespējamu, spilgtāko viņa lomu kino. Vēlāk vairākas filmā izteiktās Žeglova frāzes folklorizējās, kā piemēram: "Zagliem jāsež cietumā!" kas tiek izrunāts Visockim raksturīgajā skarbjā balsī.

Nesaudzīgais dzīves režīms un pārmērīga alkohola lietošana sagrāva Vladimira Visocka veselību. 1980. gada 25. jūlijā Visockis miegā mirst, iespējams, no infarkta. Apbedīts 28. jūlijā Vagaņkovas kapsētā.

Viņa sieva Marina Vladi uzrakstīja grāmatu par viņu attiecībām

„Vladimirs jeb pārtrauktais lidojums”

Viņa dziesmas padomju laikā ierakstīja koncertos, pārrakstīja viens no otra, tām mācījās vārdus Visocka dēļ mācījās spēlēt ģitāru, bet daži lielākie pielūdzēji pat, riskējami neatgriezeniski sabojāt balsi, centās atdarināt Visocka raksturīgo dziedāšanas manieri.

NOTIKUMI JANVĀRĪ

1.janvāris

Jaungada diena
Rūdolfam Blaumanim — 155 (1863–1908)

11. janvāris

Starptautiskā "paldies" diena

20. janvāris

Latvija—1991. gada barikāžu aizstāvju atceres diena

22. janvāris

Džordžam Gordonam Baironam — 230

24. janvāris

Otrā pasaules kara genocīda upuru piemiņas diena Anglijā

25. janvāris

Vladimiram Višockim — 80

26. janvāris

Latvijas Republikas starptautiskās (*de jure*) atzīšanas diena
Starptautiskā muitnieka diena

27. janvāris

1944. — tika pārrauta Ļeņingradas blokāde.

1945. — Sarkanā armija ieņēma koncentrācijas nometnes Aušvicu un Birkenavu.

28.janvāris

1724. — Sanktpēterburgā dibināja Krievijas Zinātņu akadēmiju

29.janvāris

1960. — radīta pirmā mākslīgā niere.

11.janvārī - pasaulē tiek atzīmēta Starptautiskā paldies diena, lai atgādinātu, cik svarīgi ik dienas ir izrādīt pateicību. Mazais vārdiņš "paldies" spēj sasildīt un iepriecināt. Cik bieži tu apkārtējiem saki paldies?

Martins Dukurs. Skeletonists

33 gadi, divkārtējs Olimpisko spēļu sudraba medaļas ieguvējs, seškārtējs Eiropas čempions, pieckārtējs pasaules čempions. Par sasniegumiem Olimpiskajās spēlēs ieguvis Triju zvaigžņu ordeni. Dzīvo Siguldā.. vairākas reizes atzīts par Latvijas gada labāko sportistu

Artūrs Irbe. Vārtsargs hokejā.

50 gadi, bijušais latviešu hokeja vārtsargs, lielāko savas karjeras daļu spēlējis NHL. 2009. gadā uzņemts IIHF Slavas zālē. Tagad Irbe ir Bufalo Sabres vārtsargu treneris.

Ernests Gulbis. Teni-

29 gadi, Latvijas labākais tenisists. 2014. gada jūnijā ATP rangā ticis 10. vietā. Labākie sasniegumi Grand Slam turnīros ir pusfināls 2014. g. un ceturtdaļfināls 2008. gadā Francijas atklātajā turnīrā.

Latvijai—100

Aleksandrs Samoilovs. Volejbolists

32 gadi, pāri ar M. Pļaviņu kļuva par pirmajiem latvišiem, kas kvalificējušies Olimpiskajām spēlēm, kur iegūta 9.vieta, un ar R. Sorokinu 2012. gada spēlēs arī dalīta 9.vieta. 2013.gadā atzīts par Jūrmalas gada cilvēku.

Oskars Melbārdis. Bobslejists

30 gadi. Sācis kā stūmējs, tagad ir pilots. 2014. gada Ziemas Olimpiskajās spēlēs četrniekā ieguvis sudraba medaļu, 2014. 2015.gada sezonā Pasaulē kausā uzvarētājs četrniekos un divniekos. Pirmais pilots neatkarīgās Latvijas vēsturē, kas izcīnījis Pasaulē kausa kopvērtējumā bobslejā.

Matīss

26 gadi, 2008. gadā Pasaulē čempionātā junioriem izcīnījis zelta medaļu, un ir ticis nominēts Latvijas gada baltvai sportā.

Latvijai—100